



Øystein Mathiassen

Dato: 29.03.2023

Kyrkjevegen 137

Dokumentnummer: 23/1600-10

Deres referanse:

4260 Torvastad

Saksbehandler: Gunvor Skjelstad

## Skadefelling grågås - vedtak

Med hjemmel i viltforskriften gir kommunen tillatelse til skadefelling av inntil 5 grågås på dyrka mark i tidsrommet frem til 15. april. 2023. Videre gis det tillatelse til skadefelling av inntil 5 grågås på dyrka mark i tidsrommet 15.7.2023–10.8.2023.

Karmøy kommune viser til søknad om felling av grågås, som viltart som gjør skade. Søknaden er behandlet etter viltloven og viltforskriften. Kommunens naturforvaltere er gjennom flere år gjort kjent med problemene, og tiltak som er forsøkt gjort for å redusere skadene. For kommunen er ynglefredningsprinsippet som gir fuglene fredning i hekketiden viktig. Skadefelling er derfor delt i to forskjellige tidsperioder. Dette er gjort for å være sikker på at man unngår felling i hekketiden, samt i mytetiden. Etter hekking vil voksne individer myte, dvs. miste fjær, noe som gjør dem flyveudyktige. Felling av gås i denne perioden vil derfor være konfliktfylt med tanke på at gåsa ikke kan «forsvare» seg ved å fly vekk. Det vil også være uklokt å felle på det tidspunkt, da den ønskede effekten ved at fuglene skremmes så mye at de flyr vekk ikke kan oppnås. Det er kommunens vurdering at denne perioden vil være avsluttet 15. juli.

### Tillatelsen har følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder kun på dyrka mark som slås til vinterfôr. Det må ikke felles gjess på beitemark.
- Det skal i ettertid av skadefelling gis en skriftlig tilbakemelding til kommunen om tiltaket som inneholder informasjon om: Hvor mange gås ble skutt? I hvilket tidsrom ble de skutt? Hva ble effekten av skadefelling? Flyttet gåsa seg, kom den tilbake, hvor lang tid gikk det? Hvilke erfaringer er gjort med tanke på mytetid opp mot tidsrommet som tillatelsen gjelder? Andre nyttige erfaringer? Frist for tilbakemelding: 1. september 2023.

### Vurdering

Karmøy kommune viser til søknad om skadefelling av grågås fra Øystein Mathiassen på eiendom med gnr./bnr.133/1. Søker opplyser i søknad at grågås ødelegger både dyrka mark og beitemark. Forsøk på

skremming og ordinær jakt har hatt liten effekt tidligere. Søknaden er vurdert på grunnlag av viltforskriftens § 3-5 og naturmangfoldloven § 8-12.

Dessverre fører beiting av grågås til skader i landbruksområder. Gåsa må imidlertid finne mat noen steder. Kommunen har derfor valgt i prioritereskadefelling og skremming fra områder hvor avlingen blir slått til vinterfôr. Det er derfor ikke gitt skadefelling i beiteområder tidligere år. Ved å tillate skadefelling i beiteområder risikerer man to ting. Det ene er at gjessene ikke finner tilstrekkelig med mat, får dårligere kondisjon og muligens må avbryte hekkingen. Det kan også hende at gjessene begynner å beite i fylldyrkede marker hvor gresset blir slått til vinterfôr. Dette fører til store avlingstap, nedtråkket gress i slåttene, samt mye skit i vinterfôret. Det er derfor viktig at gjessene får beite noen steder, og beitemark vurderes som bedre egnet enn områder som blir slått til vinterfôr.

I Rogaland er det registrert grågås med unger (klekkes) så tidlig som i starten av april. Fra 15. april regner man med at hekke- og yngleperioden er i full gang. Etter denne datoen gis det i utgangspunktet ikke skadefellingsløyve. Ynglefredningsprinsippet er viktig. Fra starten av juni til midten av juli myter gjessene og verken voksne eller unger er flyvedyktige. I denne tidsperioden må de ha ro og skånes fra all jakt. Effekten av jakt er også mindre i denne perioden, da de uansett ikke kan fly vekk med skremming. Grågås er en vanlig art i Norge der bestanden er god. Man har også sett at bestandene har vokst de siste tiårene. Man har også relativt god oversikt over grågåsas biologi, dvs. hekkeperiode, myteperiode, trekk m.m. Ut fra naturmangfoldloven § 8 om kunnskapsgrunnlag vurderes dette til å være godt nok i forhold til tiltakets størrelse. Førre-var-prinsippet i nml § 9 kommer derfor ikke til anvendelse. Jf. Nml § 10 skal tiltak vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet vil bli utsatt for. Her vurderes det at grågåsbestanden er såpass god og stabil/økende at det ikke vil ha noen negative konsekvenser for bestanden på sikt at det felles noen få individer i en begrenset periode utenom ordinær jakt. Jfr. nml. §§ 11-12 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Det skal tas utgangspunkt i miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. I denne saken er §§11-12 mindre relevante, men alle lover og regler knyttet til jakt og våpen skal følges og det skal være fokus på dyrevelferd og human avlving.

## Viktige momenter

- Flokker av gås inneholder ofte flere arter, uten at det er lett å oppdage. Det kreves derfor ekstra oppmerksomhet fra jeger slik at han er sikker på at det er grågås som blir felt, og ikke andre gåsearter som kan ligne på grågås.
- Kommunen gjør oppmerksom på at alle andre regler for jakt, som krav om jegerprøven, tillatelse fra grunneier, lovlig våpen, sikker jakt, fortsatt er gjeldende, og at jeger har ansvar for dette. Kommunen gjør også oppmerksom på tillatelsen defineres som skadefelling, og ikke er ordinær jakt. Det er ikke tillatt å selge dyr fra skadefelling for penger.
- Etter 10. august er det ordinær jakttid på grågås, og et vedtak ut over dette er unødvendig.
- Her er en lenke til [miljødirektoratets nettside](#) som omhandler temaet. Ved eventuelle fremtidige søknader er det viktig at prosedyrene i denne brukes, blant annet når det gjelder hva søknaden skal inneholde.

## Andre virkemidler for å redusere beiteskader i fremtiden

Fra 10. august til 23. desember er det ordinær jakt på gås. Karmøykommune har tidligere fått noen råd angående jakt på grågås fra forsker Arne Follestad. Hvis jakttrykket blir for intenst, vil gåsa fly vekk før man har fått skutt mange individer. Forsøket på å redusere bestanden kan dermed bli ødelagt av for høyt jakttrykk. Han anbefaler derfor 2 «hviledager» hvor det ikke jaktes, etter hver jakt dag. Da vil ikke gåsa bli skremt vekk tidlig i jakta. Videre er det slik at gåsa ofte hekker og overnatter ute i holmene, men trekker inn til fastlandet for å beite om morgenen. Hvis man da jakter i beiteområdene, vil gåsa bli stresset og skremt til å flytte til nye områder/trekke sørover før man har fått redusert bestanden. Det anbefales derfor å jakte på gåsa når den trekker mellom overnattingsområdet på holmene og beiteområdene på land. Det er tillatt å plukke egg frem til 15. april. Det anbefales å la 2-3 egg bli igjen. Da vil gåsa konsentrere seg om disse eggene. Ved å fjerne alle egg risikerer man at gåsa starter på nytt og legger flere egg, som det da etter forskriften ofte vil være for sent å fjerne.

Med hilsen

Gunvor Skjelstad  
naturforvalter

*Dokumentet er godkjent elektronisk.*